

af Eder, en religiøs Ed og en borgerlig Ed, og det er altid uheldigt at have to Arter Eder, fordi den ene, og som Regel den ny, vil blive betragtet isom en Ed af 2den Klasse, saa at det derfor er i høj Grad ønskeligt at gaa over til kun at have een Art Ed. I hvert Tilfælde, hvad man end gør, maa vi være paa det rene med, hvad det er, vi vedtage. Og her synes det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) at være enig med den højtærede Minister i, at man virkelig skal være i den Stilling, at man enten har udmeldt sig af Folkekirken og ikke har indmeldt sig i noget andet Trossamfund, eller at man, hvis man tilhører et andet Trossamfund, ikke kan fri sig for at aflægge Ed, medmindre man kan godtgøre, at det i det Trossamfund, man tilhører, er forbudt at aflægge Ed. Ellers tvinges man alligevel til at aflægge Ed. Hvis en Mand siger, at han ikke tør aflægge Ed paa Grund af sin Overbevisning, og det viser sig, at han tilhører et Trossamfund, hvor det ikke er forbudt, kan han straffes. Det synes jeg vilde være meget farligt.

Saa siger den højtærede Minister, at han bryder sig ikke meget om de Forsikringer, som gaa ud paa, at man gerne vil støtte Ministeren i at føre Loven igennem, naar man ikke kan underordne sig eller tvinge sine Meninger tilbage. Man kunde spørge den ærede Minister, hvorfor han ikke kunde tvinge sine Meninger tilbage paa et saadant Punkt, naar han hører, at andre have et stærkt Ønske i denne Retning. Den ærede Minister siger: Dette at vedtage Mindretallets Forslag er det samme som at dreje Halsen om paa Loven, det samme som at stemme mod Overgang til 3die Behandling. Det forstaar jeg slet ikke. Den ærede Minister har ikke anført et eneste virkeligt Argument til Begrundelse heraf. Begrundelsen maa nemlig være den, at han sagde, at Retssikkerheden vilde lide derunder, og saa maatte man dog sige, paa hvilken Maade den vilde lide derunder. Hvad er det, man er i Færd med at indføre ved dette Lovforslag? Det er jo den offentlige Retspleje, en offentlig Afhøring af Vidnerne, hvormed der følger en Kontrol med Vidneudsagnene fra hele Offentligheden, og hvorved der skaffes offentlig Adgang for den, der maatte vide, at et Vidne har givet falsk Forklaring for Retten, til at komme frem og give Retten den rigtige Forklaring, medens Forholdet for Øjeblikket er dette, at Vidnerne afhøres enkeltvis i Vidne kamrene, hvor Offentligheden ikke er

til. Stede, og hvor man derfor kunde tænke sig, at de paagældende kunde være tilbøjelige til at tage det mindre nøje med Sandheden, saa at man for at forhindre dette, saa sig nødsaget til at have, om jeg saa maa sige, et Skræmmebillede i en Edsformular, der kom til at virke stærkt paa den paagældendes Opfattelse og paa hans Fantasi o. s. v. Men saadanne Skræmmebilleder behøve vi i Virkeligheden slet ikke, thi hvis man kunde sige, at vi ikke kunde være sikre paa at faa Sandheden frem, medmindre vi havde ganske ekstraordinære Midler til at faa Sandheden frem, ja, saa kunde Ministeren maaske have Ret. Men naar Forholdet er dette, at man netop med Hensyn til Forklaringer om en Sag har en langt større og lettere Adgang til i Virkeligheden at faa Sandheden frem, og der er en langt større Fare for de paagældende ved at forklare urigtig for Retten, end der er under de nu herskende Forhold, saa synes jeg ikke, at Ministeren har Ret, naar han siger, at Vedtagelsen af Mindretallets Forslag er det samme som at dreje Halsen om paa Reformen. Jeg synes i alt Fald ikke, at der er en Realitetsgrund til at sige det. Naturligvis, Ministeren er jo den stærkeste i dette Stykke, naar Ministeren siger: Saa kan jeg ikke arbejde videre med denne Sag, saa ligger Sagen stille og død hen, indtil der kommer andre, som ville arbejde videre med Sagen. Og saa skal jeg for mit Vedkommende sige, at selv om jeg mener, at det er en ganske overordentlig ønskelig Reform, der ligger i Mindretallets Forslag, hvis det bliver vedtaget, vil jeg dog hellere se Mindretallets Forslag forkastet og hele Reformen gennemført. Skønt jeg altsaa tillægger det stor Betydning, har jeg dog mere Kærlighed til selve Reformen, end den højtærede Minister synes at have, naar han mener, at det er det samme som at lade den falde, hvis vi skulle til at afskaffe Edene. Jeg synes ikke, at han har begrundet dette. Det være nu, som det være vil; hvis Mindretallets Forslag bliver forkastet her, gaar jeg ud fra, at der nødvendigvis maa finde en Forhandling Sted mellem Ministeren og Udvalget mellem 2den og 3die Behandling angaaende Affattelsen af § 279, thi saaledes som det nu staar, kan det ganske sikkert ikke blive staaende efter de forskellige Opfattelser, som her ere blevne gjorte gældende.

Justitsministeren (Alberti): Naar jeg ikke ser mig i Stand til, saaledes som det